

Η Επιτροπή παρουσιάζει δέσμη μέτρων για την ενίσχυση των δικαιωμάτων των πολιτών της ΕΕ

Brussels, 6 Δεκεμβρίου 2023

Η ευρωπαϊκή ιθαγένεια είναι ένα από τα **σημαντικότερα επιτεύγματα της ΕΕ**. Με την ευκαιρία της 30ής επετείου της ιθαγένειας της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσιάζει σήμερα δέσμη μέτρων τα οποία αποσκοπούν στην **ενίσχυση των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιθαγένεια της ΕΕ** σε ολόκληρη την Ένωση. Τα άτομα που έχουν την ιθαγένεια χώρας της ΕΕ απολαμβάνουν σειράς δικαιωμάτων και οφελών που διακρίνονται από το καθεστώς της ιθαγένειας συγκεκριμένου κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στην ελεύθερη κυκλοφορία, σε προξενική προστασία και στην ενεργό συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες.

Στην **έκθεση του 2023 για την ιθαγένεια της ΕΕ** που δημοσιεύτηκε σήμερα υπογραμμίζεται η πρόοδος που έχει σημειωθεί όσον αφορά την ενίσχυση και την προώθηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιθαγένεια, των κοινών αξιών και της δημοκρατικής συμμετοχής στην ΕΕ από τη δημοσίευση της τελευταίας έκθεσης για την ιθαγένεια το 2020.

Σήμερα, η Επιτροπή προτείνει την **τροποποίηση των κανόνων που θεσπίστηκαν με την οδηγία για την προξενική προστασία** με στόχο την προστασία και τη στήριξη των πολιτών της ΕΕ στο εξωτερικό σε περιόδους κρίσης. Η πρόταση αυτή εκπονήθηκε σε στενή συνεργασία με τον ύπατο εκπρόσωπο, υπό την εποπτεία του οποίου εργάζονται η ΕΥΕΔ και οι αντιπροσωπείες της ΕΕ σε τρίτες χώρες. Στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων, η Επιτροπή παρουσιάζει επίσης νέες **κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας, έναν οδηγό ορθών εκλογικών πρακτικών για τους πολίτες με αναπηρία**, μια συλλογή **πρακτικών ηλεκτρονικής ψηφοφορίας**, καθώς και έναν **οδηγό για την ιθαγένεια της ΕΕ**.

Η Επιτροπή εγκρίνει επίσης σήμερα την **πρώτη της έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την ιθαγένεια** και δημοσιεύει την τελευταία έρευνα του **Ευρωβαρόμετρου για την ιθαγένεια και τη δημοκρατία**, η οποία επικεντρώνεται στην ευαισθητοποίηση των πολιτών της ΕΕ σχετικά με τα δικαιώματά τους που απορρέουν από την ιθαγένεια.

Επίτευξη αποτελεσμάτων όσον αφορά την ενίσχυση των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιθαγένεια της ΕΕ

Μεταξύ των πρωτοβουλιών, η Επιτροπή προτείνει την αναθεώρηση της **οδηγίας της ΕΕ για την προξενική προστασία** με στόχο τη διασφάλιση καλύτερης και ευκολότερης προστασίας για τους πολίτες της ΕΕ σε τρίτη χώρα στην οποία η χώρα της ιθαγένειάς τους δεν έχει προξενείο ή πρεσβεία. Ως εκ τούτου, οι πολίτες της ΕΕ θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν σαφέστερες πληροφορίες και να ασκούν τα δικαιώματά τους όσον αφορά την παροχή βοήθειας και προστασίας. Η σημερινή πρόταση περιλαμβάνει μέτρα που αποσκοπούν στα εξής:

- απλούστευση των διαδικασιών και αξιοποίηση, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, του παγκόσμιου δικτύου αντιπροσωπειών της ΕΕ, των πρεσβειών και προξενείων των κρατών μελών, ώστε να παρέχεται καλύτερη συνδρομή τους πολίτες που τη χρειάζονται·
- ενίσχυση των μέτρων ετοιμότητας και αντιμετώπισης κρίσεων, μεταξύ άλλων με τη διενέργεια ασκήσεων διαχείρισης κρίσεων και την κατάρτιση σχεδίων αντιμετώπισης κρίσεων με εκτίμηση των πιθανών κινδύνων και εκτίμηση των πολιτών της ΕΕ που βρίσκονται σε κάθε χώρα·
- αποστολή κοινών ομάδων προξενικών εμπειρογνομόνων για την ενίσχυση του διπλωματικού και προξενικού τοπικού προσωπικού κατά τη διάρκεια κρίσεων.

Οι **αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές για την ελεύθερη κυκλοφορία** έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τις αρχές των κρατών μελών και τα εθνικά δικαστήρια να εφαρμόζουν ορθά τους **κανόνες της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία**. Η προηγούμενη έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών του 2009 επικαιροποιήθηκε κυρίως για να αντικατοπτριστούν οι εξελίξεις στη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβανομένης υπόψη της πολυμορφίας των οικογενειών (συμπεριλαμβανομένων των οικογενειών του «ουράνιου τόξου»). Οι νέες κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν νομική και πρακτική ερμηνεία και παραδείγματα βασικών ζητημάτων σχετικά με τα

δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας.

Η **έκθεση του 2023 για την ιθαγένεια** παρέχει επισκόπηση όλων των πρωτοβουλιών πολιτικής για την ιθαγένεια της ΕΕ από το 2020, για παράδειγμα σε σχέση με τη διευκόλυνση των ταξιδιών κατά τη διάρκεια της πανδημίας μέσω του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ, πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι μετακινούμενοι πολίτες της ΕΕ, και προσπάθειες για την ενίσχυση δημοκρατικών διαδικασιών χωρίς αποκλεισμούς και τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών στις εκλογές.

Ο **οδηγός ορθής εκλογικής πρακτικής για τους πολίτες με αναπηρία**, όπως εξαγγέλθηκε στη [στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030](#), παρουσιάζει ένα σύνολο ορθών εκλογικών πρακτικών από διάφορα κράτη μέλη με στόχο την περαιτέρω βελτίωση της συμμετοχής των πολιτών με αναπηρία στην εκλογική διαδικασία.

Στη **συλλογή πρακτικών ηλεκτρονικής ψηφοφορίας** που παρουσιάστηκε σήμερα, συγκεντρώνονται η ηλεκτρονική ψηφοφορία και άλλες πρακτικές της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών από όλα τα κράτη μέλη για την περαιτέρω προώθηση της άσκησης των εκλογικών δικαιωμάτων στην ΕΕ.

Σε συνέχεια της [Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης](#), η Επιτροπή παρουσιάζει **έναν οδηγό για την ιθαγένεια της ΕΕ**, ο οποίος θα εφοδιάσει τους πολίτες της ΕΕ με τις σημαντικότερες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους, με έμφαση στους νέους και στα άτομα που απέκτησαν πρόσφατα την ιθαγένεια της ΕΕ.

Σύμφωνα με το **Ευρωβαρόμετρο του 2023 για την ιθαγένεια και τη δημοκρατία**, που δημοσιεύτηκε παράλληλα με τη δέση μέτρων για την ιθαγένεια, το 50 % όσων απάντησαν θεωρούν ότι είναι καλά ενημερωμένοι για τα δικαιώματά τους ως πολιτών της ΕΕ, ωστόσο, το 33 % θεωρούν ότι δεν είναι πολύ καλά ενημερωμένοι και το 16 % ότι δεν είναι καθόλου ενημερωμένοι.

Η πρώτη **έκθεση σχετικά με τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών (ΕΠΠ)** παρουσιάζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί από την αναθεώρηση του κανονισμού το 2020 και εξαγγέλλει μια σειρά πρακτικών μέτρων που αποσκοπούν στην περαιτέρω βελτίωση της συμμετοχής των Ευρωπαίων πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες της ΕΕ, όπως η συνέχιση και ο εξορθολογισμός των προσπαθειών ευαισθητοποίησης σχετικά με την ΕΠΠ σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη, καθώς και η συστηματική διαβούλευση με τους διοργανωτές επιτυχημένων πρωτοβουλιών κατά την εκπόνηση προτάσεων πολιτικής σε απάντηση των εν λόγω πρωτοβουλιών.

Επόμενα βήματα

Η Επιτροπή έχει δεσμευτεί να διασφαλίσει ότι οι πολίτες της ΕΕ μπορούν να επωφελούνται πλήρως από τα δικαιώματά τους και θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά την ορθή εφαρμογή των κανόνων για την ιθαγένεια της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για την ελεύθερη κυκλοφορία. Η Επιτροπή θα παρουσιάσει την επόμενη έκθεσή της σχετικά με την ιθαγένεια της ΕΕ το 2026.

Ιστορικό

Φέτος συμπληρώνονται 30 χρόνια από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Μάαστριχτ, η οποία καθιέρωσε ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα της ΕΕ: την [ιθαγένεια της ΕΕ](#), καθεστώς που απονέμεται σε κάθε πρόσωπο που έχει την ιθαγένεια χώρας της ΕΕ. Οι πολίτες της ΕΕ απολαύουν σειράς δικαιωμάτων και οφελών που διακρίνονται από το καθεστώς της ιθαγένειας συγκεκριμένου κράτους μέλους. Τα δικαιώματα που απορρέουν από την ιθαγένεια της ΕΕ περιλαμβάνουν το δικαίωμα στην απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας, στην ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή εντός της ΕΕ, στο δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και στις δημοτικές εκλογές, στην προξενική προστασία, στην υποβολή αναφορών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή στην υποβολή καταγγελίας στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή, στη δρομολόγηση ή υποστήριξη μιας ΕΠΠ, καθώς και στην επικοινωνία και τη λήψη απάντησης από οποιοδήποτε θεσμικό όργανο της ΕΕ. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις 27 χώρες της ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή υποβάλλει ανά τριετία έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των ενωσιακών δικαιωμάτων όσον αφορά την απαγόρευση των διακρίσεων και την ιθαγένεια. Η τελευταία [έκθεση προόδου](#) δημοσιεύτηκε το 2020, μαζί με την ανακοίνωση με τίτλο [«Έκθεση του 2020 για την ιθαγένεια της ΕΕ»](#).

Το έκτακτο Ευρωβαρόμετρο για την ιθαγένεια και τη δημοκρατία καλύπτει μια σειρά ζητημάτων που συνδέονται με την ιθαγένεια της ΕΕ, μεταξύ των οποίων η εξοικείωση των Ευρωπαίων με το καθεστώς τους ως πολιτών της ΕΕ και η κατανόηση ορισμένων από τα βασικά δικαιώματα που απορρέουν από αυτό. Περιέχει ερωτήσεις σχετικά με τη στάση των πολιτών απέναντι στα εκλογικά προβλήματα, τις εξωτερικές παρεμβάσεις και τον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών. Από τον Απρίλιο του 2023 έως τον Μάιο του 2023 υποβλήθηκαν ερωτήσεις μέσω τηλεφώνου σε 25 722 άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Περισσότερες πληροφορίες

[Έκθεση εφαρμογής σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών — Ενημερωτικό δελτίο](#)

[Έκθεση του 2023 για την ιθαγένεια της ΕΕ](#)

[Νέα πρόταση οδηγίας για την προξενική προστασία](#)

[Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της ΕΕ και των μελών της οικογένειάς τους](#)

[Οδηγός ορθής εκλογικής πρακτικής για τα άτομα με αναπηρία](#)

[Συλλογή για την ηλεκτρονική ψηφοφορία](#)

[Οδηγός για την ιθαγένεια της ΕΕ](#)

[Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο για τη δημοκρατία και την ιθαγένεια](#)

[Έκθεση εφαρμογής σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών](#)

[Ιστότοπος για την ιθαγένεια της ΕΕ](#)

[Ιστότοπος για την προξενική προστασία](#)

[Ιστότοπος για τη δημοκρατία και τα εκλογικά δικαιώματα](#)

[Ιστότοπος για την κυκλοφορία και τη διαμονή](#)

IP/23/6330

Quotes:

Από τις πρόσφατες κρίσεις στο Αφγανιστάν, την Ουκρανία, το Σουδάν, τον Νίγηρα, το Ισραήλ και τη Γάζα, αντλήσαμε σημαντικά διδάγματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ μπορούν να συνεργαστούν καλύτερα για να βοηθήσουν τους πολίτες της ΕΕ που αντιμετωπίζουν καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στο εξωτερικό. Οι αναθεωρημένοι κανόνες για την προξενική προστασία που προτείνουμε σήμερα αποσκοπούν στην ενίσχυση του συντονισμού και της αλληλεγγύης της ΕΕ όσον αφορά την πρόβλεψη και την αντιμετώπιση κρίσεων, με την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των αντιπροσωπειών της ΕΕ σε ολόκληρο τον κόσμο, για την προστασία των πολιτών της ΕΕ όταν βρίσκονται στο εξωτερικό.
Υπατος εκπρόσωπος / αντιπρόεδρος, κ. Τζουζέπ Μπορέλ - 06/12/2023

Είναι εντυπωσιακό το γεγονός ότι η πλειονότητα των Ευρωπαίων γνωρίζει καλά την ιθαγένεια της ΕΕ. Η ιθαγένεια προσφέρει συγκεκριμένα δικαιώματα και οφέλη στους πολίτες, όπως η ελεύθερη κυκλοφορία, η αποτελεσματική συμμετοχή στη δημοκρατία και η προξενική προστασία. Για τον λόγο αυτόν, η σημερινή μας δέσμη μέτρων επικεντρώνεται όχι μόνο στα δικαιώματα, αλλά και στον τρόπο άσκησής τους και στον τρόπο δράσης σε περίπτωση τυχόν περιορισμών που ενδέχεται να προκύψουν.
κ. Βιέρα Γιούροβα, αντιπρόεδρος για θέματα αξιών και διαφάνειας - 06/12/2023

Η φετινή χρονιά σηματοδοτεί την 30ή επέτειο της ιθαγένειας της ΕΕ, η οποία θεσπίστηκε με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ. Έκτοτε, τα δικαιώματα της ΕΕ έχουν γίνει μέρος της ζωής μας, είτε όταν ταξιδεύουμε σε ολόκληρη την ΕΕ είτε εκτός της ΕΕ, για εργασία ή όταν χρειαζόμαστε βοήθεια κατά τη διάρκεια των διακοπών μας στο εξωτερικό. Τα δικαιώματα της ΕΕ είναι πολύ συγκεκριμένα δικαιώματα στα οποία όλοι βασιζόμαστε καθημερινά. Ο ρόλος μας, ως Επιτροπής, είναι να συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας ώστε να καταστεί απλή για τους πολίτες η άσκηση των δικαιωμάτων τους, και αυτό ξεκινά με την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ιθαγένεια της ΕΕ και τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν.
κ. Ντιντιέ Ρεντέρς, επίτροπος Δικαιοσύνης - 06/12/2023

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Yuliya MATSYK](#) (+32 460 76 15 41)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)